

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Tonu Alexandru în numele inculpatei Ciornei Elena, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe

Ciornei Elena Xxxxx, născută la xxxxx, în regiunea Xxxxx, com. Xxxxx, Xxxxx, domiciliată în mun. Xxxxx, com. Xxxxx str. Xxxxx

și

Voloșciuc Alexei Xxxxx, născut la xxxxx, în com. Xxxxx r-l Xxxxx, domiciliat în mun. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 22.08.2017 - 29.03.2018;
2. Instanța de apel: 02.05.2018 - 07.05.2019;
3. Instanța de recurs: 07.08.2019 - 28.01.2020

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 29 martie 2018, Ciornei Elena Xxxxx a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal și conform art. 60 Cod penal, liberată de răspundere penală, din motivul expirării termenului de prescripție.

S-a încetat cauza penală despre învinuirea Ciornei Elenei Xxxxx în comiterea facțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal.

Prin aceeași sentință, Voloșciuc Alexei Xxxxx învinuit în comiterea infracțiunii, evăzută de art. art. 42 alin. (3), 352¹ alin. (1) Cod penal a fost achitat, din motivul că s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța a constatat că, Voloșciuc Alexei Xxxxx în rechizitoriu se învinuiește în aceea, că fiind persoană care

gestionează de facto activitatea comercială „Barzine-Cons” S.R.L., în participație complexă cu administratorul companiei respective Ciornei (Ciornei) Elena care îi este rudă de gradul II prin afinitate, în calitate de organizator a comis infracțiunea de fals în declarații, în următoarele circumstanțe.

La 06 septembrie 2014, Voloșciuc Alexei Xxxxx în calitate de gestionar al „Barzine- Cons” S.R.L., având scopul de a corespunde cerințelor solicitate în documentele de licitație, privind dotarea tehnică și personalul de specialitate necesar în cadrul licitației organizate de Primăria comunei Togatin la achiziționarea serviciilor lucrărilor de efectuare a măsurilor contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în comuna Togatin în sumă de 16 838 900 lei, prin intermediul administratorului „Barzine-Cons” S.R.L., Ciornei (Tcaci) Elena a organizat prezentarea în adresa Primăriei, situată în municipiul Chișinău, comuna Tohatin, strada Ștefan cel Mare, numărul 1, a formularului DO-11 și DO-12 privind personalul angajat în ultimele 12 luni și respectiv, dotările specifice, utilajul și echipamentului tehnic necesare executării lucrărilor, în care a indicat numărul de 46 de angajați ai companiei în ultimele 12 luni și, respectiv, 21 de unități deținute în proprietate, deși potrivit informației înregistrate la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, precum și la Departamentul identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, în perioada anului 2014 SC „Barzine- Cons” S.R.L., nu deținea în proprietate careva unități de transport, tehnică agricolă autopropulsată, tehnică agregată sau alte vehicule, iar potrivit informației din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat (Forma IALS 14) de la începutul anului 2014 de când fost schimbați fondatorii și administratorul „Barzine-Cons” S.R.L., compania avea înregistrat doar un singur angajat.

Tot atunci, Voloșciuc Alexei, continuându-și acțiunile sale infracționale îndreptate spre câștigarea în mod ilegal a licitației organizate de către Primăria comunei Tohatin la achiziționarea serviciilor și lucrărilor de efectuare a măsurilor contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în comuna Tohatin, pentru a obține încrederea comisiei de licitație și a altor persoane publice în ce privește corespunderea condițiilor și cerințelor obligatorii la dotarea tehnică și persoanele de specialitate necesare executării lucrărilor expuse de către beneficiar în caietul de sarcini, prin intermediul administratorului „Barzine-Cons” S.R.L., Ciornei (Tcaci) Elena a organizat indicarea în același formular DO-12 deținerea în arendă a 17 unități din utilajul și echipamentul tehnic, necesar executării lucrărilor, precum și a organizat prezentarea unui contract de asociere fictiv cu „Naiman-Com” S.R.L., care potrivit Informației înregistrate la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la Departamentul

identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, precum și informației din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat (Forma IALS 14), în perioada anului 2014 dispunea în total de 40 de unități de transport, tehnică agricolă autopropulsată, tehnică agregată și alte vehicule precum și numărul de 48 de salariați angajați oficial.

Totodată, Ciornei (Tcaci) Elena în calitate de administrator al „Barzine-Cons” SRL, acționând la indicația lui Voloșciuc Alexei care dirija acțiunile companiei respective, pentru a obține un punctaj mai mare la condițiile și cerințele obligatorii la invitația organizată de către Primăria comunei Tohatin la achiziționarea serviciilor și lucrărilor de efectuare a măsurilor contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în comuna Tohatin, a indicat lipsa subantreprenorilor la executarea lucrărilor expuse de către beneficiar.

La 09 septembrie 2014, „Barzine-Cons” S.R.L. a fost desemnat câștigător al licitației organizate de către Primăria comunei Tohatin, însă neavând utilajul și echipamentul tehnic, precum și personal calificat necesar executării lucrărilor în comuna respectivă (în sensul dat fiind încheiate doar contracte fictive de asociere și arendă) la 25 septembrie 2014, Voloșciuc Alexei în calitate de gestionar de facto al companiei „Barzine-Cons” S.R.L., din numele administratorului „Barzine-Cons” SRL, Ciornei (Tcaci) Elena a organizat încheierea contractului de subantrepriză cu „Genial-Cons” S.R.L., care urma să execute lucrările contractate cu Primăria comunei Tohatin.

Acțiunile lui Voloșciuc Alexei Xxxxx au fost încadrate în baza art. art. 42 alin. (3) 352¹ alin. (1) Cod penal, după semnele calificative: *organizarea efectuării declarației necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, precum și dirijarea realizării unei asemenea declarații.*

La fel, prin aceeași sentință s-a stabilit că, Ciornei Elena Xxxxx, activând în calitate de director al societății comerciale „Barzine-Cons” S.R.L., în calitate de autor a comis infracțiunea de fals în declarații, în următoarele circumstanțe. Ciornei Elena în calitate de director al „Barzine-Cons” S.R.L. pentru a obține un punctaj mai mare la condițiile și cerințele obligatorii la licitația organizată de către Primăria comunei Tohatin la achiziționarea serviciilor și lucrărilor de efectuare a măsurilor contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și că în comuna Tohatin, a indicat lipsa subantreprenorilor la executarea lucrărilor expuse de către beneficiar, a prezentat în adresa Primăriei, situată în municipiul Chișinău, comuna Tohatin, strada Ștefan cel Mare, numărul 1, formularele DO-11 și DO-12 privind personalul angajat în ultimele 12 luni și, respectiv, dotările specifice, utilajul și echipamentul tehnic necesare executării lucrărilor în care a indicat numărul de 46 de angajați ai companiei în ultimele 12 luni și, respectiv, 21 de unități deținute în proprietate, deși potrivit informației înregistrate la

Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, precum și la Departamentul identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, în perioada anului 2014 „Barzine-Cons” nu deținea în proprietate careva unități de transport, tehnică agricolă pulsată, tehnică agregată sau alte vehicule, iar potrivit informației din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat (Forma IALS 14), de la începutul anului 2014 de când schimbați fondatorii și administratorul „Barzine-Cons” S.R.L., compania avea înregistrat doar un singur angajat. Ciornei Elena Xxxxx a indicat în formularul DO-12 deținerea în arendă a 17 unități din utilajul și echipamentul tehnic necesare executării lucrărilor, precum și a prezentat un contract de asociere fictiv cu „Naiman-Com” S.R.L., care potrivit informației înregistrate la Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la Departamentul identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto, precum și informației din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat (Forma IALS 14) în perioada anului 2014 dispunea în total de 40 de unități de transport, tehnică agricolă autopropulsată, tehnică agregată și alte vehicule, precum și numărul de 48 de salariați angajați oficial.

La 09 septembrie 2014, „Barzine-Cons” S.R.L. a fost desemnată câștigător al licitației organizate de către Primăria comunei Tohatin, însă neavând utilajul și hipamentul tehnic, precum și personalul calificat necesar executării lucrărilor în comuna respectivă (în sensul dat fiind încheiate doar contracte fictive de asociere și arendă) la 25 septembrie 2014 directorul „Barzine-Cons” S.R.L., Ciornei Elena, a încheiat contractul de subantrepriză cu „Genial-Cons” S.R.L., care urma să execute lucrările contractate cu Primăria comunei Tohatin.

Astfel, instanța de fond a constatat că prin acțiunile sale, Ciornei Elena Xxxxx a comis infracțiunea prevăzută de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, *declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1 Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a-l recunoaște pe Voloșciuc Alexei vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 352¹ alin. (1) Cod penal și a înceta procesul penal din motiv că, a intervenit termenul de prescripție. A încasa în mod solidar de la Voloșciuc Alexei și Ciornei (Tcaci) Elena cheltuielile judiciare în contul statului în sumă totală de 3 242 lei.

În motivarea apelului indică:

- instanța de judecată, a constatat că învinuirea adusă lui Voloșciuc A. prin rechizitoriu, nu a fost confirmată în ședința de judecată, motivare pe care o consideră abstractă și neîntemeiată în raport cu circumstanțele faptice ale

cazului, instanța de fond apreciind incorect mijloacele de probă acumulate legal în cadrul urmăririi penale, și, respectiv, cercetate în instanța de judecată;

- declarațiile martorilor Mihail Moisei, Curcudel Eugeniu, inclusiv a Primarului com. Tohatin, Cebotari Sergiu, prin care ultimii indică expres la Voloșciuc Alexei ca fiind persoana care a dus tratative, inclusiv pentru încheierea contractelor fictive, iar Tcaci (Ciornei) E. semna numai actele;

- organizarea încheierii de Voloșciuc Alexei, a contractului de asociere fictiv cu S.R.L. „NAIMAN-COM”, în scopul de a întruni cerințele prevăzute pentru licitația desfășurată de către Primăria com. Tohatin, se certifică și prin procesul — verbal de cercetare a documentelor din 10.08.2017 indicat în rechizitoriu, prin care au fost cercetate copiile interpelării și răspunsurilor parvenite de la SC „Naiman-Com” SRL, prin care se atestă corespunderea datelor indicate în actele anexate de către societatea comercială „Naiman-Com” SRL la oferta prezentată pentru participarea la licitația publică „*Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în com. Tohatin*”, cu datele prezentate în adresa organului de urmărire penală;

- ansamblul probelor enumerate atestă faptul, că gestionar (beneficiarul efectiv) al companiei „Barzine-Cons” este Voloșciuc Alexei, toate deciziile în privința companiei le adopta ultimul, Tcaci (Ciornei) Elena doar semna actele necesare care puneau în executare deja deciziile adoptate, or prin acestea se confirmă organizarea de către Voloșciuc Alexei a efectuării declarației necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, (în calitate de beneficiar efectiv) atunci când, potrivit legii și împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, precum și dirijarea realizării unei asemenea declarații;

- majoritatea circumstanțelor relevate în învinuire, au fost confirmate de inculpați, prin declarațiile oferite de aceștia, menționând că în partea declarațiilor inculpaților în care se invocă că Voloșciuc A. participa doar în calitate de jurist al companiei și nu persoană care gestiona de facto compania „Barzine-Cons” SRL, acesta urmează a fi apreciate critic, or gestionarea de facto a agentului economic de către Voloșciuc Alexei se certifică inclusiv prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.08.2017, prin procesul - verbal de cercetare a documentelor din 08.08.2017;

- în cazul în care în același dosar sunt învinuite două persoane pentru săvârșirea infracțiunii prin participație complexă, iar una din acestea este recunoscută vinovată pentru fapta respectivă, este imposibil de a achita cealaltă persoană pentru lipsa faptului infracțiunii, or lipsa faptului infracțiunii este un temei ce exclude situațiile în care evenimentul (de ex. decesul persoanei) există dar nu este rezultatul unei fapte umane, este rezultatul unor factori naturali sau în rezultatul acțiunilor persoanei decedate ex. sinucidere, accident în industrie), specificând că toate probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate pe parcursul examinării cauzei penale în

instanța judecată demonstrează în totalitate vina lui Voloșciuc Alexei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 352¹ alin. (1) Cod penal;

- instanța de judecată, prin sentință nu s-a expus asupra cheltuielilor judiciare, solicitate de către partea acuzării, în mărime de 3 242 lei, ce urmau a fi încasate în mod solidar de la inculpații Voloșciuc Alexei și Ciornei(Tcaci) Elena.

3.2 Avocatul Tonu A. în numele inculpatei Ciornei E., invocând netemeinicia sentinței, indicând că instanța de judecată nu putea constata vinovăția Elenei Ciornei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal or, procesul penal împotriva acesteia suferă de un viciu fundamental, în lumina art. 275 pct. 1) și 3) precum și art. 390 alin. (1), pct. 1) și 3) Cod de procedură penală - nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a indicat:

- instanța de fond a încălcat în mod flagrant principiul prezumției nevinovăției și relevând în acest sens descrierea juridică a componenței de infracțiune prevăzută de art.352¹ Cod penal, cu referire la declarațiile martorului Corcodel Eugeniu și a declarațiilor inculpaților, susține că rezultă cert instituirea raportului juridic de societate civilă între „Barzine-Cons” SRL „GENIAL-CONS” SRL, specificând în acest sens prevederile legislației civile;

- raportul juridic constituit în speța dată este asimilat contractului de societate civilă manifestat prin contribuția „GENIAL-CONS” SRL de a pune la dispoziția societății tehnica grea și prestația muncii, precum și contribuției lui „Barzine-Cons” SRL de a pune la depozita societății materialele de construcții și prestația muncii. Prestația muncii ambelor părți, care de fapt reprezintă o parte a contribuției asocierii, urma să genereze beneficiul patrimonial astfel, fiind realizat scopul asocierii;

- pentru a fi obiectul imaterial al infracțiunii aecificate la art. 352¹ Cod penal, declarația trebuie, potrivit legii, să servească pentru producerea unor consecințe juridice, adică se cere ca declarația să aibă, potrivit legii, valoare probatorie și eficiență juridică;

- făcând referire la declarațiile date în speță, acestea nu au fost specificate în Legea nr. 96 din 13.04.2007 privind achizițiile publice, în vigoare la momentul săvârșirii pretinsei fapte infracționale, specificând că potrivit art. 18 alin. (5) și art. 21 alin. (1) lit. a, precum și alin. (2) lit. a) al Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, sunt prevăzute expres cazurile când se întocmesc declarații și declarații pe propria răspundere. Astfel, relevând că declarațiile indicate în formularul DO-11, și DO-12 nu sunt din acele declarații care, potrivit legii sau împrejurărilor, servesc pentru producerea unei consecințe juridice, astfel consideră că nu constituie infracțiunea de fals în declarații, susținând că obiectul juridic imaterial lipsește, iar informația indicată în formularele DO-11, și DO-12 nu constituie declarația necorespunzătoare adevărului;

- instanța și-a depășit rolul său pasiv, redus doar la aprecierea în mod obiectiv a probelor prezentate de acuzarea de stat, reținând doar argumentele acuzării;

- instanța de fond nu a dat apreciere încălcărilor procedurale admise de către partea acuzării, iar în acest sens evidențiază, că infracțiunea prevăzută de art. 352¹ alin. (1) Cod penal se clasifică, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, la categoria infracțiunilor ușoare, iar potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat (...) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare, fapt ce denotă în opinia apărării, că termenul de prescripție de atragere la răspundere penală a Elenei Ciornei a expirat încă în data de 06.09.2016;

- invocând prevederile art.275 pct.4) Cod de procedură penală, susține că contrar prevederilor legale enunțate, prin ordonanța din 03.08.2017 Procuratura Anticorupție a pornit urmărirea penală, adică peste termenul de prescripție prevăzut de Codul penal, fiind emise mai multe acte procedurale în privința Elenei Ciornei, iar în contextul dat invocând aplicabilitatea prevederilor art. 251 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită nulitatea ordonanțatelor privind pornirea procesului penal din 03.08.2017 și de recunoaștere în calitate de învinuit din 10.08.2017, astfel intervenind și temeiul de încetare prevăzut de art. 275 pct. (9) Cod de procedură penală potrivit căruia urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală;

- probele administrate de către partea acuzării, nu demonstrează vinovăția Elenei Ciornei, considerent din care solicită emiterea unei sentințe de achitare, din motivul că nu s-a constatat existența faptei acțiunii și acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat, că prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvârșite de inculpata Ciornei E. și Voloșciuc Alexei, iar probele examinate, în conformitate cu prevederile art.101 din Codul de procedură penală, au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, inclusiv în ansamblu - din punct vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța de apel a reținut că, deși inculpata Ciornei E. nu a recunoscut vina în comiterea acțiunilor descrise în actul de învinuire, vina acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 352¹ Cod penal, după semnele calificative: *declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor*

consecințe, se dovedește integral și prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și eridice și coroborează între ele.

Totodată, instanța de apel a reținut în acțiunile inculpatei Ciornei (Tcaci) Elena, prezența tuturor semnelor elementelor componente de infracțiune prevăzute de art.352¹ Cod penal și a reținut în acest sens concluzia primei instanțe care cert a stabilit că, la data de 06 septembrie 2014, inculpata Ciornei (Tcaci) Elena, fiind administratorul ofertantei S.C. „Barzine- Cons” S.R.L., a semnat declarația privind personalul angajat în ultimele 12 luni, formularul DO-11 și declarația privind dotările specifice, utilajul și echipamentul tehnic, Formularul DO-12 care conțineau date necorespunzătoare adevărului, declarații care au fost prezentate Primăriei comunei Tohatin în pachetul de acte privind oferta participării la licitația publică *„Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în comuna Tohatin”* și care au fost întocmite cu scopul de a produce consecințe juridice.

Prin urmare, alegațiile avocatului în interesele inculpatei Ciornei (Tcaci) E., precum că în acțiunile acesteia nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, instanța de apel le-a respins ca nefondate, or anume din acțiunile acesteia rezultă, că fiind administratorul ofertantei S.C. „Barzine-Cons” S.R.L., a semnat declarația privind personalul angajat în ultimele 12 luni, Formularul DO-11 declarația privind dotările specifice, utilajul și echipamentul tehnic, Formularul DO-12, care conțineau date necorespunzătoare adevărului or, potrivit conținutului procesului verbal de cercetare la fața locului din 07 august 2017, se atestă că „Barzine-Cons” SRL la oferta prezentată pentru participarea la licitația publică *„Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în omuna Tohatin”*, a prezentat Primăriei comunei Tohatin formularul DO-11 și DO- 12 privind personalul angajat în ultimele 12 luni și, respectiv, dotările specifice, utilajul și echipamentul tehnic, necesare executării lucrărilor, în care a indicat numărul de 46 de angajați ai companiei în ultimele 12 luni și, respectiv, 21 de unități deținute în proprietate (f.d. 17-46, vol. 1).

Astfel, întru demonstrarea neveridicității datelor prezentate de administratorul S.C. „Barzine-Cons” SRL, instanța de recurs a reținut, că prin conținutul procesului verbal de cercetare a documentelor din 10 august 2017 potrivit căruia, din copiile interpelării și răspunsului parvenit de la S.C. „Naiman- Com” SRL, se constată, că în actele anexate de S.C. „Barzine-Cons” S.R.L. la oferta prezentată pentru participarea la licitație publică *„Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrologică și silvică în comuna Tohatin”* au fost indicate personalul și tehnica de care dispunea S.C. „Naiman-Com” SRL (f.d. 213-218, vol.I), or prin conținutul *procesului verbal de cercetare a documentelor din 07 august 2017*, prin care a fost cercetată Forma IAFS 14 din baza de date a Serviciului Fiscal de Stat, care conțin informații cu privire la „Naiman-Com” SRL și „Barzine-Cons” S.R.L., se constată, că „Barzine-Cons ” S.R.L. avea numai un angajat (f.d. 11-16, vol. I).

În aceeași ordine de idei, cu referire la datele necorespunzătoare adevărului, instanța de apel a reținut și conținutul procesului verbal de ridicare din 09 august 2017, din care rezultă, că între „Barzine-Cons” S.R.L. și „Genial-Cons” S.R.L. a fost încheiat contractul de subantrepriză din 25 septembrie 2014 (f.d. 101-106, vol. II), iar din procesul-verbal de cercetare a documentelor din 14 august 2017, prin care a fost cercetată copia contractului de subantrepriză din 25 septembrie 2014, încheiat între „Barzine-Cons” S.R.L. și „Genial-Cons” S.R.L., se constată că „Genial-Cons” S.R.L. urma să execute lucrări în sumă de 7 milioane lei (f.d. 107- 109, vol. II), însă, potrivit procesului verbal de cercetare a documentelor din 10 august 2017, prin care au fost cercetate copiile extrasului din rulajul bancar pentru contul bancar nr. xxxxx ce aparține S.C. „Barzine-Cons” S.R.L. pentru perioada de la 22 ianuarie 2014 până la 20 ianuarie 2015, se constată lipsa tranzacțiilor financiare între S.C. „Barzine-Cons” S.R.L. și „Genial-Cons” S.R.L. în baza contractului de arendă încheiat la 03 decembrie 2013, astfel cele indicate în Formularul DO-12, anexat la ofertă, atestă date neveridice (f.d. 97-99, vol.II).

În contextul dat, instanța de apel a remarcat, că circumstanțele de fapt stabilite supra denotă ferm în acțiunile inculpatei prezența laturii obiective, realizată prin prezentarea datelor necorespunzătoare adevărului Primăriei comunei Tohatin în pachetul de acte privind oferta participării la licitația publică *„Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în comuna Tohatin”*, declarațiile fiind întocmite și prezentate pentru a produce consecințe juridice în scopul de a câștiga licitația proiectului dat, acțiuni ce au atentat la relațiile sociale care țin de activitatea normală a organelor de stat cu privire la asigurarea ordinii stabilite de operare cu informațiile necesare, ceea ce constituie în esență obiectul juridic special al infracțiunii.

În aceeași ordine de idei, în confirmarea laturii subiective, instanța de apel a reținut în acțiunile inculpatei Ciornei (Tcaci) Elena intenția directă în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal și a reiterat că aceasta, fiind administratorul ofertantei S.C. „Barzine-Cons” S.R.L., a semnat declarația privind personalul angajat în ultimele 12 luni, Formularul DO-11 și declarația privind dotările specifice, utilajul și echipamentul tehnic, Formularul DO-12, care conțineau date necorespunzătoare adevărului și pe care le-a prezentat Primăriei comunei Tohatin în pachetul de acte privind oferta participării la licitația publică *„Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în comuna Tohatin”*, cu scopul de a produce consecințe juridice, și anume de a câștiga licitația proiectului dat.

De asemenea, cu referire la subiectul infracțiunii, instanța de apel a indicat că inculpata Ciornei (Tcaci) Elena se încadrează în vârsta și starea psihologică a subiectului specificat în descrierea infracțiunii analizate.

În continuare, privitor la numirea pedepsei penale în privința inculpatei Ciornei (Tcaci) Elena, instanța de apel a conchis că instanța de fond corect a concluzionat că aceasta urmează a fi liberată de răspundere penală.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că infracțiunea săvârșită de către inculpata Ciornei (Tcaci) Elena, potrivit art. 16 alin.(2) Cod penal, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

În ordinea celor relevate instanța de apel a reținut că, din probele administrate în cauza penală rezultă, că inculpata Ciornei (Tcaci) Elena a comis infracțiunea în perioada lunii septembrie 2014.

În concluzia circumstanțelor relevate, instanța de apel a stabilit, că în speță, din situația descrisă mai sus rezultă, că din momentul săvârșirii infracțiunii - septembrie 2014, care în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare, și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, au curs 2 ani, nefiind stabilite careva împrejurări din care ar rezulta suspendarea sau întreruperea curgerii prescripției.

Prin urmare, în aceste împrejurări, instanța de apel a considerat justă concluzia instanței de fond privind aplicarea prevederilor art.60 alin. (1) Cod penal în privința inculpatei Ciornei (Tcaci) Elena.

În continuare, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe, precum că învinuirea adusă inculpatului Voloșciuc Alexei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal nu s-a confirmat în ședința de judecată, motiv din care inculpatul urmează a fi achitat.

Prin urmare, argumentele invocate în apelul acuzatorului de stat, în vederea administrării unui probatoriu suficient ce confirmă vinovăția inculpatului Voloșciuc A. în comiterea infracțiunii incriminate, instanța de apel le-a respins ca nefondate și a reținut, că în cadrul cercetării judecătorești, atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, s-a constatat cu certitudine, că declarațiile Forma DO-11 și Forma DO-12 au fost semnate de inculpata Ciornei E., vina acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.352¹ Cod penal, fiind confirmată integral, iar inculpatului Voloșciuc A. nu-i poate fi imputată comiterea infracțiunii în baza art.42 alin.(2), 352¹ alin.(1) Cod penal, or acuzatorul de stat a eșuat în obligația de a prezenta probe pertinente, concludente și utile precum, că ultimul a organizat efectuarea declarațiilor necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, precum și dirijarea realizării unei asemenea declarații.

În contextul dat, instanța de apel a apreciat ca fiind lipsite de suport probator alegațiile părții acuzării care invocă, că au fost acumulate suficiente dovezi de către organul de urmărire penală, privind învinuirea inculpatului Voloșciuc Alexei în baza art. 352¹ alin.(1) Cod penal, forța probatorie a cărora

nu este pusă la îndoială, apreciindu-le ca fiind pertinente și concludente, or din circumstanțele constatate în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond, cât și în instanța de apel, inclusiv în actul de învinuire, se constată că la materialele cauzei nu sunt anexate suficiente probe pertinente, concludente și utile, care coroborând între ele să răstoarne prezumția de nevinovăție a inculpatului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare, declarate de către:

6.1 Procuror, care invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă:

- instanța de judecată a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare și nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ori nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului;

- decizia instanței de apel o consideră a fi neîntemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală:

- instanțele de judecată au omis aceste prevederi legale și au dat apreciere numai la unele probe care în opinia lor dovedesc nevinovăția. În așa mod, instanțele au încălcat și cerințele art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de judecată la pronunțarea sentinței de achitare are obligația de a indica motivele pentru care sunt respinse probele aduse în sprijinul acuzării;

- instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expuse în apelul procurorului care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate;

- pe parcursul examinării cauzei în instanțele de judecată, circumstanțele descrise în învinuire și-au găsit confirmare. Și anume, martorul Mihail Moisei, indică expres la Voloșciuc Alexei ca fiind persoana care a dus tratative și a solicitat de la ultimul încheierea unui contract de asociere fictiv, pentru participarea la licitație în comuna Tohatin, iar persoana care figurează în calitate de director pe documente nu o cunoaște și nici nu a văzut-o niciodată;

- Voloșciuc i-a propus ulterior să îndeplinească lucrări în volum de 100% în r-l Cimișlia, spunând-i că compania sa (nu compania a cărui angajat este) a câștigat licitația și urma să execute lucrările conform cerințelor contractuale;

- la fel vorbește și martorul Curcudel Eugeniu că, Alexei Voloșciuc, deși s-a prezentat ca jurist, în afară de compania respectivă s-a prezentat inclusiv ca gestionar al altor companii, iar în viitorul apropiat îi putea asigura obiecte spre executare, câștigate la alte licitații;

- totodată, martorul a indicat că, la fața locului de fiecare dată venea Voloșciuc Alexei și orice tratative ce țin de activitatea companiei „Barzine-Cons” SRL le ducea în exclusivitate cu ultimul;

- declarațiile martorilor indicați le confirmă și Primarul com. Tohatin, Cebotari Sergiu care, deși susține că Voloșciuc Alexei s-a prezentat în calitate de jurist al companiei, orice tratative vis-a-vis de activitatea acesteia le ducea doar cu dumnealui, Tcaci (Ciornei) Elena semna numai actele;

- organizarea încheierii de către Voloșciuc Alexei, a contractului de asociere fictiv cu S.R.L. „NAIMAN-COM”, în scopul de a întruni cerințele prevăzute pentru licitația desfășurată de către Primăria com. Tohatin, se certifică și prin procesul - verbal de cercetare a documentelor din 10.08.2017 indicat în rechizitoriu, prin care au fost cercetate copiile interpelării și răspunsurilor parvenite de la SC „Naiman Com” SRL, prin care se atestă corespunderea datelor indicate în actele anexate de către societatea comercială „Naiman-Com” SRL la oferta prezentată pentru participarea la licitația publică „Măsură contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în com. Tohatin”, cu datele prezentate în adresa organului de urmărire penală;

- ansamblul probelor enumerate atestă cu certitudine faptul că, gestionar (beneficiarul efectiv) al companiei „Barzine-Cons” SRL este Alexei Voloșciuc, toate deciziile în privința companiei le adopta ultimul, Tcaci (Ciornei) Elena doar semna actele necesare care puneau în executare deja deciziile adoptate;

- probele enumerate confirmă organizarea de către Alexei Voloșciuc a efectuării declarației necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, (în calitate de beneficiar efectiv) atunci când, potrivit legii și împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, precum și dirijarea realizării unei asemenea declarații;

- apreciind declarațiile inculpaților în cadrul ședințelor de judecată, se atestă că aceștia, în marea majoritate, confirmă învinuirea adusă prin rechizitoriu;

- în calitate de director, Tcaci (Ciornei) Elena, nu a fost niciodată (atât până la câștigarea licitației cât și după) și, nici nu cunoaște unde se află obiectul din comuna Tohatin, nemaivorbind de lucrările ce au fost executate;

- cu referire la declarațiile inculpaților privind participarea lui Voloșciuc Alexei, în calitate de jurist al companiei, și nu persoană care gestiona activitatea de facto „Barzine-Cons” SRL, atunci acestea urmează a fi apreciate critic. Prin anumite ordine interne, calitatea acestuia putea fi diferită, de la portar până la contabil, însă, în esență, nu contează care ar fi fost funcția desenată pe hârtie, ci activitatea nemijlocită care a fost exercitată în interesele agentului economic. Gestionare activității de facto (beneficiar efectiv) a companiei „Barzine-Cons” SRL, de către Voloșciuc Alexei, se certifică la fel și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.08.2017 indicat în rechizitoriu, prin care au fost cercetate documentele anexate de către „Barzine-

Cons" SRL la oferta prezentată pentru participarea la licitația publică „Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în com. Tohatin”, unde s-a constatat prezentarea de către Voloșciuc Alexei, prin intermediul administratorului „Barzine-Cons” SRL, Tcaci (Ciornei) Elena, în adresa Primăriei com. Tohatin, a formularului DO-11 și DO-12 privind personalul angajat în ultimele 12 luni, și, respectiv, dotările specifice, utilajul și echipamentul tehnic, necesar executării lucrărilor în care a indicat numărul de 46 de angajați ai companiei în ultimele 12 luni și respectiv 21 de unități deținute în proprietate. Totodată, actele respective atestă prezentarea contractului fictiv cu S.R.L. „NAIMAN-COM”, în scopul de a întruni cerințele prevăzute pentru licitația desfășurată de către Primăria com. Tohatin, iar la valoarea maximă a lucrărilor executate de subantreprenor, Voloșciuc Alexei împreună cu Ciornei Elena au indicat lipsa subantreprenorilor la executarea lucrărilor expuse de către beneficiar;

- în cazul în care în același dosar sunt învinuite două persoane pentru săvârșirea infracțiunii prin participație complexă, iar una din acestea este recunoscută vinovată pentru fapta respectivă, este imposibil de a achita cealaltă persoană pentru lipsa faptului infracțiunii;

- toate probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate pe parcursul examinării cauzei penale în instanța de judecată demonstrează în totalitate vina lui Voloșciuc Alexei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 352¹ alin. (1) penal;

- instanțele de judecată nu au indicat motivul respingerii probelor acuzării, așa cum prevede art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, astfel încât sentința adoptată este nemotivată și ilegală, iar cumulul de probe acumulate demonstrează vinovăția inculpatului, probele indicând direct că anume el a săvârșit acțiunea în cauză și nu există nici un dubiu care ar fi putut fi interpretat în favoarea lipsei în acțiunile și/sau inacțiunile inculpatului a existenței faptului infracțiunii;

- instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor izării care demască acțiunile ilegale ale inculpaților, respectiv care stabilesc adevărul.

6.2 Avocatul Tonu A. în numele inculpatei Ciornei E., care invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului indică:

- din declarațiile date în instanțe de judecată de către administratorul SRL „GENIAL - CONS”, Eugeniu Corcodel și declarațiile lui Voloșciuc Alexei precum și ale Elenei Ciornei rezultă raportul juridic instituit între „Barzine-Cons” SRL și „GENIAL-CONS” SRL de societate civilă;

- raportul juridic constituit în speța dată este asimilat contractului de societate civilă mani-festat prin contribuția „GENIAL-CONS” SRL de a pune

la dispoziția societății tehnica grea și prestația muncii, precum și contribuției lui „Barzine-Cons” SRL de a pune la dispoziția societății materialele de construcții și prestația muncii. Prestația muncii ambelor părți, care de fapt reprezintă și o parte a contribuției asocierii, urma să genereze beneficiul patrimonial astfel, fiind realizat scopul asocierii;

- făcând referire la contractul de societate civilă diferit instanței de judecată, acesta a fost încheiat în formă orală astfel, fiind în corespundere cu prevederile privind valabilitatea actului juridic;

- pentru a fi obiectul infracțiunii specificate la art. 352¹ Cod penal, declarație trebuie, potrivit legii, să servească pentru producerea unor consecințe juridice. Astfel, se cere ca declarația să aibă, potrivit legii, valoare probatorie și eficiență juridică;

- făcând referire la declarațiile date în speță menționează că, acestea nu au fost specificate în Legea nr. 96 din 13.04.2007 privind achizițiile publice, în vigoare la momentul săvârșirii pretinsei fapte infracționale. Cu titlul de comparație remarcă faptul că, potrivit art. 18 alin. (5) și art. 21 alin. (1) lit. a, precum și alin. (2) lit. a) al Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, sunt prevăzute expres cazurile când se întocmesc declarații și declarații pe propria răspundere;

- declarațiile indicate în formularul DO-11, și DO-12 nu sunt din acele declarații care, potrivit legii sau împrejurărilor, servesc pentru producerea unei consecințe juridice iar ca și consecință nu constituie infracțiunea de fals în declarații;

- ținând cont de prevederile legale indicate supra concluzionează că, obiectul juridic imaterial nu există or, informația indicată în formularele DO-11, și DO-12 nu constituie declarația necorespunzătoare adevărului;

- nici instanța de fond și nici instanța de apel nu a dat o apreciere încălcărilor procedurale admise de către partea acuzării astfel, solicită să rețină că, potrivit art. 352¹ alin. (1) Cod penal, declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, se pedepsește cu amendă în mărime de pînă la 950 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 1 an cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

7. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise, cu casarea totală a hotărârii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit alin. (1) art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sânt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel.

Revenind la textul recursurilor ordinare declarate de către procuror, și avocatul Tonu A. în numele inculpatei Ciornei Elena se constată, că recurenții invocă ca temeiuri de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, evidențiind faptul că prin decizia instanței de apel nu s-a dat răspuns la argumentele specificate în apeluri.

Colegiul penal lărgit constată că sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către procuror și avocatul Tonu A. în numele inculpatei Ciornei E.

Instanța de apel, prin decizia din data de 07 mai 2019, a respins ca nefondate apelurile declarate și a menținut sentința, însă nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în acesta.

Totodată, verificând criticile expuse în recursurile declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate, deoarece instanța de apel la judecarea cauzei nu a examinat-o sub toate aspectele și nu a dat răspuns la motivele esențiale invocate de apelanți în ordine de apel.

Instanța de recurs a statuat asupra acestor concluzii în urma analizei hotărârii judecătorești contestate, în raport cu motivele invocate de apelanți în prezenta speță, unde au fost puse pentru discuție în instanța de apel, inclusiv câteva argumente principale cum ar fi:

Procurorul, a invocat :

- *martorii Mihail Moisei, Curcudel Eugeniu, inclusiv Primarul com. Tohatin, Cebotari Sergiu, indică expres la Voloșciuc Alexei, ca fiind persoana care a dus tratative, inclusiv pentru încheierea contractelor fictive, iar Tcaci (Ciornei) E. semna numai actele;*

- *organizarea încheierii de Voloșciuc Alexei, a contractului de asociere fictiv cu S.R.L. „NAIMAN-COM”, în scopul de a întruni cerințele prevăzute pentru licitația desfășurată de către Primăria com. Tohatin, se certifică și prin procesul — verbal de cercetare a documentelor din 10.08.2017, prin care au fost cercetate copiile interpelării și răspunsurilor parvenite de la SC „Naiman-Com” SRL, prin care se atestă corespunderea datelor indicate în actele anexate de către societatea comercială*

„Naiman-Com” SRL la oferta prezentată pentru participarea la licitația publică „Măsurile contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în com. Tohatin”, cu datele prezentate în adresa organului de urmărire penală;

- ansamblul probelor atestă faptul, că gestionar (beneficiarul efectiv) al companiei „Barzine-Cons” este Voloșciuc Alexei, toate deciziile în privința companiei le adopta ultimul, Tcaci (Ciornei) Elena doar semna actele necesare care puneau în executare deja deciziile adoptate, or prin acestea se confirmă organizarea de către Voloșciuc Alexei a efectuării declarației necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, (în calitate de beneficiar efectiv) atunci când, potrivit legii și împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, precum și dirijarea realizării unei asemenea declarații;

- gestionarea de facto a agentului economic de către Voloșciuc Alexei se certifică inclusiv prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.08.2017, prin procesul - verbal de cercetare a documentelor din 08.08.2017;

- în cazul în care în același dosar sunt învinuite două persoane pentru săvârșirea infracțiunii prin participație complexă, iar una din acestea este recunoscută vinovată pentru fapta respectivă, este imposibil de a achita cealaltă persoană pentru lipsa faptului infracțiunii, or lipsa faptului infracțiunii este un temei ce exclude situațiile în care evenimentul (de ex. decesul persoanei) există dar nu este rezultatul unei fapte umane, este rezultatul unor factori naturali sau în rezultatul acțiunilor persoanei decedate ex. sinucidere, accident în industrie), specificând că toate probele acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate pe parcursul examinării cauzei penale în instanța judecată demonstrează în totalitate vina lui Voloșciuc Alexei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 352¹ alin. (1) Cod penal;

- instanța de judecată, prin sentință nu s-a expus asupra cheltuielilor judiciare, solicitate de către partea acuzării, în mărime de 3 242 lei, ce urmau a fi încasate în mod solidar de la inculpații Voloșciuc Alexei și Ciornei(Tcaci) Elena.

Avocatul Tonu A. în numele inculpatei Ciornei Elena, a invocat:

- instanța de fond a încălcat în mod flagrant principiul prezumției nevinovăției și relevând în acest sens descrierea juridică a componenței de infracțiune prevăzută de art.352¹ Cod penal, cu referire la declarațiile martorului Corcodel Eugeniu și a declarațiilor inculpaților, susține că rezultă cert instituirea raportului juridic de societate civilă între „Barzine-Cons” SRL și „GENIAL-CONS” SRL, specificând în acest sens prevederile legislației civile;

- raportul juridic constituit în speța dată este asimilat contractului de societate civilă manifestat prin contribuția „GENIAL-CONS” SRL de a pune la dispoziția societății tehnica grea și prestația muncii, precum și contribuției lui „Barzine-Cons” SRL de a pune la dispoziția societății materialele de construcții și prestația muncii. Prestația muncii ambelor părți, care de fapt reprezintă o parte a contribuției asocierii, urma să genereze beneficiul patrimonial astfel, fiind realizat scopul asocierii;

- pentru a fi obiectul infracțiunii aecificate la art. 352¹ Cod penal, declarația trebuie, potrivit legii, să servească pentru producerea unor consecințe

juridice, adică se cere ca declarația să aibă, potrivit legii, valoare probatorie și eficiență juridică;

- făcând referire la declarațiile date în speță, acestea nu au fost specificate în Legea nr. 96 din 13.04.2007 privind achizițiile publice, în vigoare la momentul săvârșirii pretensei fapte infracționale, specificând că potrivit art. 18 alin. (5) și art. 21 alin. (1) lit. a), precum și alin. (2) lit. a) al Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, sunt prevăzute expres cazurile când se întocmesc declarații și declarații pe propria răspundere. Astfel, relevând că declarațiile indicate în formularul DO-11, și DO-12 nu sunt din acele declarații care, potrivit legii sau împrejurărilor, servesc pentru producerea unei consecințe juridice, iar ca și consecință consideră că nu constituie infracțiunea de fals în declarații, susținând că obiectul juridic imaterial lipsește, iar informația indicată în formularele DO-11, și DO-12 nu constituie declarația necorespunzătoare adevărului;

- instanța de fond nu a dat apreciere încălcărilor procedurale admise de către partea acuzării, infracțiunea prevăzută de art. 352¹ alin. (1) Cod penal se clasifică, în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, la categoria infracțiunilor ușoare, iar potrivit art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat (...) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare, fapt ce denotă în opinia apărării, că termenul de prescripție de atragere la răspundere penală a Elenei Ciornei a expirat încă în data de 06.09.2016;

- invocând prevederile art.275 pct.4) Cod de procedură penală, susține că contrar prevederilor legale enunțate, prin ordonanța din 03.08.2017, Procuratura Anticorupție a pornit urmărirea penală, adică peste termenul de prescripție prevăzut de Codul penal, fiind emise mai multe acte procedurale în privința Elenei Ciornei, iar în contextul dat invocând aplicabilitatea prevederilor art. 251 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită nulitatea ordonanțatelor privind pornirea procesului penal din 03.08.2017 și de recunoaștere în calitate de învinuit din 10.08.2017, astfel intervenind și temeiul de încetare prevăzut de art. 275 pct. (9) Cod de procedură penală potrivit căruia urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.

În opinia Colegiului penal lărgit, argumentele enunțate mai sus constituie fondul apelului și asupra cărora instanța de apel era obligată să se pronunțe motivat, deoarece în viziunea apelanților, aceste motive ar putea răsturna soluția adoptată de prima instanță și afecta temeinicia acestei hotărâri.

Așa cum se observă din partea descriptivă a deciziei atacate, au fost indicate toate motivele expuse mai sus, ulterior fiind redat conținutul declarațiilor martorilor, fiind menționate și probele scrise ce au fost verificate în instanța de apel, considerând în cele din urmă că vina inculpatei Ciornei Elena în cele incriminate este confirmată, iar învinuirea adusă inculpatului Voloșciuc Alexei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal, nu s-a confirmat în ședința de judecată, însă instanța ierarhic inferioară nu s-a

expus asupra motivelor esențiale menționate mai sus, fără o fi făcută o analiză sau o argumentare din care considerente alegațiile nominalizate sânt respinse sau apreciate ca neîntemeiate, limitându-se cu expunerea a câteva fraze generale. Astfel asupra argumentelor procurorului, instanța de apel a menționat la general, că „...argumentele invocate în apelul acuzatorului de stat, în vederea administrării unui probatoriu suficient ce confirmă vinovăția inculpatului Voloșciuc A. în comiterea infracțiunii incriminate, Colegiul penal le respinge ca nefondate și reiterează, că în cadrul cercetării judecătorești, atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel, s-a constatat cu certitudine, că declarațiile Forma DO-11 și Forma DO-12 au fost semnate de inculpata Ciornei E., vina acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.352¹ Cod penal, fiind confirmată integral, iar inculpatului Voloșciuc A. nu-i poate fi imputată comiterea infracțiunii în baza art.42 alin.(2), 352¹ alin.(1) Cod penal, or acuzatorul de stat a eșuat în obligația de a prezenta probe pertinente, concludente și utile precum, că ultimul a organizat efectuarea declarațiilor necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe, precum și dirijarea realizării unei asemenea declarații.”. Asupra argumentelor avocatului Tonu Xxxxx în numele inculpatei Ciornei Elena, instanța de apel, la fel doar a descris elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 352¹ Cod penal și a indicat că, acestea sunt întrunite în acțiunile inculpatei Ciornei Elena, astfel s-a limitat la expunerea selectivă doar asupra unora din argumente, în final concluzionând că „Colegiul penal reține, în speță în acțiunile inculpatei Ciornei (Tcaci) Elena, prezența tuturor semnelor elementelor componenței de infracțiune prevăzute de art.352¹ Cod penal și reiterează în acest sens concluzia primei instanțe care cert a stabilit că, la data de 06 septembrie 2014, inculpata Ciornei (Tcaci) Elena, fiind administratorul ofertantei S.C. „Barzine- Cons” S.R.L., a semnat declarația privind personalul angajat în ultimele 12 luni, formularul DO-11 și declarația privind dotările specifice, utilajul și echipamentul tehnic, Formularul DO-12 care conțineau date necorespunzătoare adevărului, declarații care au fost prezentate Primăriei comunei Tohatin în pachetul de acte privind oferta participării la licitația publică „Măsuri contra alunecărilor de teren prin ameliorarea hidrogeologică și silvică în comuna Tohatin” și care au fost întocmite cu scopul de a produce consecințe juridice. Prin urmare, alegațiile avocatului în interesele inculpatei Ciornei (Tcaci) E., precum că în acțiunile acesteia nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, instanța de apel le respinge ca nefondate,...

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu s-a expus în general asupra principalelor motive invocate în apelul procurorului, cu privire la vina lui Voloșciuc Alexei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), 352¹ alin. (1) Cod penal și asupra argumentelor avocatului Tonu Xxxxx în numele inculpatei Ciornei Elena, ce ține de nevinovăția inculpatei Ciornei Elena, instituirea raportului juridic de societate civilă între „Barzine-Cons” și SRL „GENIAL-CONS” SRL, asupra faptului dacă Legea nr. 96 din

13.04.2007 privind achizițiile publice, în vigoare la momentul săvârșirii pretinsei fapte infracționale, prevedea indicarea declarațiilor pe propria răspundere, menționate în formularul DO-11 și DO-12, or potrivit art. 18 alin. (5) și art. 21 alin. (1) lit. a), precum și alin. (2) lit. a) al Legii nr. 131 din 03.07.2015 privind achizițiile publice, sunt prevăzute expres cazurile când se întocmesc declarații și declarații pe propria răspundere, dacă lipsește sau nu obiectul juridic imaterial și dacă informația indicată în formularul DO-11 și DO-12, constituie sau nu declarație necorespunzătoare adevărului.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță. Însă, analizând partea motivată și a sentinței, în prezenta cauză, Colegiul penal lărgit constată, că hotărârea primei instanțe, nu conține răspunsuri argumentate la toate criticile de bază invocate în apeluri, respectiv instanța de apel prin efectul devolutiv al căii de atac urma să dea o apreciere mai amplă aspectelor de fapt și de drept, prin prisma motivelor principale invocate în apeluri, ceea ce însă nu a fost efectuat în prezenta speță de către instanța de al doilea grad de jurisdicție.

După cum se învederează în Avizul nr. 11 (2008) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) privind calitatea hotărârilor judecătorești, pentru a fi de calitate, hotărârea judecătorească trebuie percepută de justițiabil drept rezultatul unei aplicări pertinente a regulilor de drept, al unei proceduri echitabile și al unei aprecieri convingătoare a faptelor.

Hotărârea trebuie, în principiu, să fie motivată. Calitatea hotărârii depinde în principal de calitatea motivației. O motivație bună este o necesitate imperioasă care nu poate fi neglijată în favoarea celerității. Motivația permite nu numai o mai bună înțelegere și acceptare a hotărârii de către justițiabil ci este mai ales o garanție împotriva arbitrarului. De aceea, aceasta trebuie să fie coerentă, clară și lipsită de ambiguități și de contradicții, care trebuie să permită urmărirea unui raționament ce a condus judecătorul la soluția adoptată în final.

În subsidiar, în același Aviz se evidențiază că, motivația trebuie să răspundă pretențiilor părților, adică diferitelor capete de acuzare și mijloacelor de apărare. Această garanție este esențială, deoarece permite justițiabilului să se asigure că pretențiile sale au fost examinate și deci că judecătorul a ținut cont de ele.

La caz, instanța de apel nu a dat răspuns la toate capetele de cerere din apelurile procurorului și avocatului Tonu Xxxxx în numele inculpatei Ciernei Elena, prin aceasta nerezolvând fondul apelurilor declarate.

Caracterul succint al concluziei formulate de instanța de apel față de criticile invocate în apeluri este calificat de Colegiul penal lărgit ca fiind o

motivare insuficientă și irelevantă, contrară standardelor procedurale inserate la art. 6 paragraf. 1 din Convenția Europeană.

În cauza *Vetrenko c. Moldovei în hotărârea din 18 mai 2010*, instanța de contencios european, a statuat că unul din standardele art. 6 din Convenție declară că este în sarcina instanțelor naționale de a considera cele mai importante argumente ridicate de părți și de a aduce motive în sensul acceptării sau refuzului acestora. Chiar dacă sfera argumentelor asupra cărora instanțele urmează să aducă argumente proprii poate depinde de circumstanțele particulare ale cauzei, totuși o omisiune de a considera un argument serios sau examinarea într-o manieră vădit arbitrară este în sine incompatibilă cu noțiunea unui proces echitabil.

Deci, Colegiul penal lărgit notează, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelanți și nu este suficient doar a prelua motivele hotărârii primei instanțe, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărârii, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

Așadar, în decizie instanța de apel urmează să analizeze argumentele importante invocate de apelanți și menționate mai sus, motivându-și temeiurile de fapt și de drept, ce conduc la admiterea sau la respingerea fiecăruia din aceste motive invocate de apelanți. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cer prevederile art. 435 Cod de procedură penală, întrucât o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel nu și-a motivat soluția adoptată în conformitate cu dispozițiile legale și nu a dat răspuns alegațiilor de bază invocate de către apelanți, care în opinia lor au importanță în cauză, prin ce a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În asemenea condiții, Colegiul penal lărgit consideră că, decizia instanței de apel în cauza dată urmează a fi casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile comise de către această instanță, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, neavând atribuții de a judeca cauza pe fond și substitui instanța ce a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă obligatoriu de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererile de apel, nominalizate și în prezenta decizie; să

cerceteze amănunțit aspectele învinuirilor înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpaților, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Sâli Radu și de către avocatul Tonu Alexandru în numele inculpatei Ciornei Elena, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2019, în cauza penală privind-i pe *Ciornei Elena Xxxxx* și *Voloșciuc Alexei Xxxxx*, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la data de 27 februarie 2020.

Președinte	Timofti Vladimir
Judecător	Cobzac Elena
Judecător	Toma Nadejda
Judecător	Țurcan Anatolie
Judecător	Boico Victor